

**Kurs Omega:
Praktický výcvik zakladatelů sborů**

Vydala
The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL 60473 USA
Tel: (800) 334-7017 E-mail: info@BibleLeague.org www.bibleleague.org

Copyright ©1999 *The Alliance for Saturation Church Planting*
Tyto materiály byly připraveny ve spolupráci s Peter Deyneka Russian Ministries, Projekt 250.

Reprodukce a distribuce těchto materiálů či jejich částí v jakékoliv formě je **povolena a vítána** za podmínky, že: (1) v citaci či kopii bude uvedeno autorství, (2) budou vyznačeny případné změny či úpravy, (3) tato publikace nebude prodávána za cenu vyšší než náklady na její reprodukci a (4) nebude pořízeno více než 1000 kopií.

Pokud byste měli zájem vystavit tyto materiály na Internetu či je chtěli použít jiným než výše uvedeným způsobem, obraťte se prosím na

The Alliance for Saturation Church Planting, H-1111 Budapest, Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO,
Tel: +(36-1) 466-5978 and 385-8199 Fax: +(36-1) 365-6406 E-mail: SCPAlliance@compuserve.com.

Překlady či úpravy vhodné pro vaši kulturu či prostředí jsou také vítány. Opět prosím kontaktujte *Alianci*, abychom mohli povzbudit a informovat i další lidi, kteří by mohli mít zájem o váš překlad nebo oblast práce.

Pokud se chcete dozvědět více o službě jednotlivých zúčastněných organizací, kontaktujte prosím:

P.O. Box 843
Monument, CO, USA 80132-0843
Bezplatná linka: (800) 649-2440
E-mail: Contact_USA@AllianceSCP.org
www.AllianceSCP.org

Kancelář pro Evropu: e-mail: SCPAlliance@compuserve.com

Peter Deyneka

Russian Ministries

Project 250
P.O. Box 496, 1415 Hill Avenue
Wheaton, IL, USA 60189
Tel: (630) 462-1739 Fax: (630) 690-2976
E-mail: RMUSA@ASR.ru
www.russian-ministries.org

Všechny biblické citace jsou z českého ekumenického překladu Bible, Copyright © 1985, Československá biblická společnost. Další použité překlady jsou Bible svatá, podle posledního vydání kralického z roku 1613 (KR), a Nová smlouva, Copyright © 1994, Křesťanská misijní společnost (NS),

Poděkování

Chceme vyjádřit srdečné poděkování a vděčné uznání všem, kteří přispěli k přípravě těchto výcvikových příruček. Následující lidé zásadním způsobem přispěli k sepsání a úpravám těchto materiálů. Pane, zbuduj si svou církev... až na sám konec země!

Jay Weaver, hlavní redaktor, *World Team*

Richard Beckham	<i>Greater Europe Mission</i>
David & Lisa Bromlow	<i>Christ For Russia</i>
Ron Brunson	<i>World Witness and United World Mission</i>
Don Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Bea Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Hunter Dockery	<i>World Harvest Mission</i>
Mike Elwood	<i>Greater Europe Mission</i>
Jeff Geske	<i>United World Mission</i>
Dave Henderson	<i>CB International</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Bob Mackey	<i>United World Mission</i>
Bob Martin	<i>United World Mission</i>
Paul Michaels	<i>Grace Brethren Intl. Mission</i>
Norie Roeder	<i>United World Mission</i>
Ki Sanders	<i>World Team</i>
Larry Sallee	<i>UFM International</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Eric Villanueva	<i>United World Mission</i>
David Westrum	<i>Interlink Ministries</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>

ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ ZA ADMINISTRATIVNÍ A TECHNICKOU PODPORU

Edith Bond	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
David Gál	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
Nell Harden	<i>Profesor angličtiny v důchodu</i>

O ALIANCI

Tento kurs byl připraven *Alianci pro zakládání sborů* (*The Alliance for Saturation Church Planting*) ve spolupráci s Projektem 250 organizace Peter Deyneka Russian Ministries. *Aliance* je společenstvím církví a misijních organizací, které usilují o mobilizaci věřících k tomu, aby naplnili všechny země střední a východní Evropy a bývalého Sovětského svazu evangelikálními sbory. Saturační zakládání sborů je strategie, která se snaží založit sbory v každém městě, vesnici a čtvrti, aby ti, kdo přijmou Krista, měli společenství, ve kterém budou moci růst a být vybaveni ke službě. *Aliance* je postavena na myšlence, že spojení sil zvyšuje efektivitu, odstraňuje duplicitu a demonstruje jednotu Kristova těla.

ČEMU VĚŘÍME:

- Božím hlavním nástrojem evangelizace a učednictví je sbor.
- Partnerství církví a misijních organizací má zásadní význam při množení sborů a rozvoji hnutí saturačního zakládání sborů.
- Výcvik vůdců je nezbytně nutný k zakládání sborů a růstu církve.
- Vyznáním víry *Aliance* je Lausanneské krédo.

CO DĚLÁME:

A. Výcvik a osobní vedení zakladatelů sborů

Aliance zajišťuje prakticky orientovaný výcvik ve stylu semináře s praktickými úkoly pro službu, který má za cíl zakládání množících se sborů.

B. Sbírání informací

Přesné informace vedou k dobrým rozhodnutím při snaze zakládat sbory. *Aliance* může pomoci s výcvikem a konzultacemi vašich potřeb při sběru informací v oblasti zakládání a růstu sborů.

C. Modlitební hnutí

Hnutí zakládání sborů začíná vizí, kterou je třeba najít a upřesnit skrze hledání Božího srdce na modlitbách. *Aliance* vám může pomoci lépe pochopit úlohu modlitebních hnutí v rámci úkolu zakládání sborů, a poradit s tím, jak budovat modlitební hnutí ve vašem okolí.

D. Sdílení vize

Jaká je Boží vůle pro vaši zemi? Bůh chce všude zakládat sbory! *Aliance* může pomoci skrze semináře o principech saturačního zakládání sborů tuto vizi rozšířit i ve vašem okolí.

DALŠÍ INFORMACE:

The Alliance for Saturation Church Planting
Regional Resource Team
H-1111 Budapest
Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO
Tel: +(36-1) 466-5978 or 385-8199
Fax: + (36-1) 365-6406
E-mail: SCPAlliance@compuserve.com

Obsah

Správcovství

Lekce 1: Úvod do správcovství	1
Lekce 2: Hospodaření s penězi.....	7
Lekce 3: Hospodaření s časem	15
Lekce 4: Proces strategického plánování	23
Lekce 5: Seminář o procesu strategického plánování.....	29

Úvod do správcovství

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je vysvětlit důležitost našeho správcovství před Bohem. Vše, co máme, patří jemu. Z tohoto důvodu se od nás nežadá jen to, abychom mu část dávali zpět, ale abychom vše, co máme, používali pro jeho dílo a slávu.0

☞ OSNOVA LEKCE

- Klíčovým tématem správcovství je naše věrnost.
- Správcovství zahrnuje mnohem víc než jen naše peníze – týká se našeho majetku, času, duchovních darů atd.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl...

- Znat princip správcovství Božího vlastnictví.
- Rozumět hodnotám, které jsou pro správcovství zcela základní.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Začněte vyučování tím, že se účastníků zeptáte, které věci jim Bůh dal. Vypište tyto věci na tabuli nebo na průsvítku.

I. CO JE SPRÁVCOVSTVÍ?

Správcovství je slovo, které popisuje činnost správce. A správce je někdo, kdo nakládá s vlastnictvím, které patří jeho majiteli. Je to úloha velmi zodpovědná a je důležité, aby to byl člověk poctivého charakteru, protože možnosti, které má, aby ukradl nebo zneužil majetek svého pána, jsou velké .

Když se nyní budeme dívat na principy správcovství, uvidíme, že vlastně jde o způsob zacházení s prostředky, které nám Bůh svěřil. Mezi ně patří naše:

- peníze
- čas
- majetek
- tělo
- rodina
- služba

II. PROČ MLUVIT O SPRÁVCOVSTVÍ? – DVĚ OTÁZKY

A. Otázka věrnosti

Správcovství znamená nést zodpovědnost za to, co nám Bůh dal. Od prvního dne, co je člověk na zemi, jsme Boží správce. Člověk byl stvořen, aby vládl nad stvořením (Gn 1:28). Hospodin postavil Adama do zahrady, aby ji pro něj obdělával a střežil (Gn 2:15). I když člověk obvykle nechápe, že je jen správcem Hospodinova stvoření, Písmo jasně

prohlašuje, že země a všechno, co je na ní, patří Bohu (1K 10:26). Vše, co máme, nám dal Bůh, abychom to používali pro jeho slávu. On sleduje naši věrnost a podle toho nás odmění.

B. Otázka hodnot

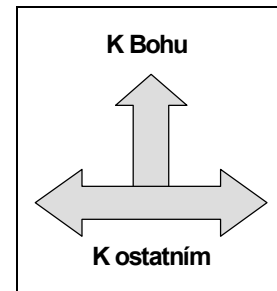
To, jak se lidé staví k jednotlivým věcem ve výše uvedeném seznamu, ukazuje, kde je jejich srdce. Ježíš řekl: „Kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce.“ Jinak řečeno – o srdci člověka se hodně dozvíte podle toho, jak zachází se svými penězi nebo hodnotnými věcmi.

Našimi hodnotami jsou ideály nebo věci, které v životě považujeme za důležité. Někteří lidé si cení majetku či pohodlí, jiní rodiny či služby pro společnost. Svůj život a čas doslova utrácíme za věci, které nám osobně připadají nezbytné a podstatné. V Matoušovi 22:37-39 nacházíme to, čemu se někdy říká „Velké přikázání“. Ježíš zde všechny biblické hodnoty shrnul do dvojího prohlášení.

1. **Naše nejvyšší hodnota se týká vztahu s Bohem – „Milovat budeš Hospodina svého Boha“**

Ve vertikální rovině máme sloužit Hospodinu. Láska a vztah k Bohu je naší nejvyšší hodnotou. Protože je pro nás přirozené trávit čas s těmi, které milujeme, měl by každý věřící trávit čas studiem Božího slova a modlitbou. Ztrácíme-li důvěrné osobní přátelství s Bohem, ztrácíme Boží požehnání a chybí nám síla ve službě.

Služba Bohu veškerými našimi schopnostmi není chvilková emoce, nýbrž každodenní rozhodnutí, které zahrnuje všechny naše zdroje. Čím účinněji věřící využívá svůj čas, majetek atd., tím účinněji slouží Bohu. Osobní čas s Pánem je něco, co si zakladatel sborů musí do svého nabitého programu naplánovat, protože jinak se k němu vůbec nedostane. Zdravý vztah s Bohem je nezbytným předpokladem k tomu, abychom mohli přejít ke službě druhým.

Obr. 1.1

2. **Naše další hodnoty se týkají vztahů s ostatními – „Miluj bližního svého jako sám sebe“**

Na horizontální úrovni máme sloužit druhým. Láskyplný vztah, který máme s Bohem, by měl přetékat do naší lásky k druhým. Mezi ty patří naše rodiny, spolupracovníci, členové našeho sboru a ztracení lidé, se kterými mluvíme o Kristu. Jako správcové bychom měli dobře hospodařit s našimi prostředky tak, aby byly naplněny potřeby lidí, které nám Bůh svěřil do péče.

Zakladatelé sborů patří mezi vůbec nejvíce zaneprázdněné lidi. Správné hospodaření s časem, penězi a dalšími zdroji zakladatelé sborů pomůže lépe sloužit jiným tak, že mu umožní cílevědomou službu místo toho, aby jeho jednání ovládaly jen okolnosti.

Dříve než budeme správcovství probírat podrobněji, musíme přezkoumat své hodnoty. Vodítkem našich hodnot a priorit by mělo být Velké přikázání. Jste člověk, který miluje Boha celým svým srdcem a miluje ostatní jako sám sebe? Je-li to tak, vaše správcovství by to mělo dosvědčovat.

III. PRINCIPY SPRÁVCOVSTVÍ V BIBLI

V Bibli je mnoho příkladů správců. Většina bohatých lidí měla správce. Spíše než aby se osobně zabývali vedením každodenních záležitostí, najímali si na to spolehlivé a schopné lidi. Správce neměl žádný svůj majetek. Bylo mu ale dovoleno bydlet v domě svého pána, jíst u jeho stolu a oblékat se z jeho věcí. Místo toho, aby měl vlastní majetek, měl správce přístup ke všemu bohatství svého pána.

A. Význam správcovství

V Bibli se pro myšlenku správcovství používá několik slov. Překlady se liší, ale obecný význam je stále jasný. Mezi používané výrazy patří:

1. **Správce (oikonomos¹)**

To je nejkonkrétnější slovo pro člověka, který jedná jako správce. Takový člověk byl zodpovědný za správu majetku svého pána. Měl v jeho domě velkou autoritu. Základ slova „správce“ je v tomto případě stejný jako základ slova „domácnost“. Takový člověk byl obvykle otrokem, ale byl považován za dostatečně spolehlivého, aby mu mohl být svěřen tento náročný úkol. Toto slovo se používá v Lukášovi 12:42, 16:1-3 a 1. Korintským 4:1.

2. **Poručník (epitropos²)**

Tento výraz se používá pro člověka, která má autoritu nad dalšími lidmi. V Matouši 20:8 je to pokladník, který vyplácí dělníky. V Galatským se týká člověka, který je zodpovědný za výchovu dítěte k dospělosti (Gal 4:2).

3. **Otrok (doulos³)**

Otrok zcela patřil nějakému člověku. Správce byl obvykle otrokem, ale ne všichni otroci byli nazýváni správci. Otroek neměl nutně nějakou autoritu nad ostatními otroky či nad majetkem svého pána. Pokud však tuto autoritu měl, byl u něj pojem „správce“ na místě. Příklady otroků, kteří sloužili jako správci, nacházíme v Matouši 24:45 a Matouši 25:14.

4. **Služebník (doulos)**

V mnoha překladech se totéž slovo překládá jako „otrok“ i jako „služebník“. Může totiž nést oba významy. V biblických dobách najdeme otroky, kteří žili v ponižující chudobě a utrpení, ale také otroky, kteří vedli mnohem lepší život. V obou případech však patřili někomu jinému, takže se pro ně používalo totéž slovo.

5. **Správcovství (oikonomia⁴)**

Správcovství je úřad či funkce správce. Když mluvíme o našem správcovství, máme na mysli naši zodpovědnost za správu něčeho konkrétního. Příklady tohoto slova nacházíme v Lukášovi 16:2, 1. Korintským 9:17 a Efezským 3:2.

Z použití těchto slov můžeme sestavit přijatelný obraz toho, co správcovství znamená. Správce byl obvykle otrok, kterému byla svěřena autorita spravovat a pečovat o jmění, domácnost, pole, obchody či jiné otroky svého pána, nebo dokonce vychovávat jeho syna.

B. **Josef – příklad správcovství**

Josef je snad nejlepším příkladem dobrého správce. Nejprve vedl domácnost Potífara, egyptského úředníka, který ho koupil jako otroka (Gn 39). I když Potífara nebyl věřící, brzy viděl, že s Josefem je Bůh a dává zdar veškeré jeho práci. Proto svěřil Potífara vše, co měl, do Josefových rukou – s výjimkou své manželky (Gn 39:9).

Jako Potífaraův správce mohl Josef jíst a oblékat se z majetku svého pána. Žil v Potífaraově domě a dohlížel na jeho dům i pole. Příběh jeho pokoušení Potífaraovou ženou však jasně ukazuje, že Josef nikdy nezapomněl, že všechny tyto věci patří jeho pánu a že to, co si může dovolit, má své hranice. Mohl se z ovoce své práce radovat za předpokladu, že jeho pán bude s jeho správcovstvím spokojen, a že proti Potífaraovi nezhřeší.

Později se Josef znovu stal správcem – nejprve u velitele stráže a pak u samotného faraona. Jako faraonův správce byl druhým nejbohatším mužem v Egyptě. Avšak jeho postavení záviselo na jeho věrnosti ve spravování faraonových záležitostí a v jejich řízení způsobem, který se jeho pánu líbil.

¹ οικονομος

² επιτροπος

³ δουλος

⁴ οικονομια

C. Správcovství v podobenstvích

Protože mít správce bylo v biblických dobách normální, Ježíš používal podobenství o správcích, aby tím vyjádřil něco o vztahu mezi věřícím a Bohem. Jakou pravdu se nám prostřednictvím obrazu správce snaží Ježíš sdělit?

1. *Dobry správce je věrný*

V Lukáši 12:42-48 Ježíš učí, že správce musí být věrný, i když jeho pán není přítomen. Jestliže se jeho pán náhle vrátí a zjistí, že se jeho služebník zabývá jeho záležitostmi, pak svého správce odmění. Ale pokud není správce na návrat pána připraven, bude s ním přísně naloženo. Obdobné je to i v situaci věřícího. Náš Pán odešel a vrátí se nenadále. Je třeba, abychom v jeho nepřítomnosti byli věrní.

2. *Vychytralý správce používá své postavení, aby se připravil na budoucnost*

Další správcovské podobenství řekl Ježíš v Lukáši 16:1-12. Toto podobenství je poněkud překvapivé, protože správce je zde chválen za podvádění svého pána. Jistě to však není zamýšleno jako prosazování nepoctivosti. Spíše nás Ježíš vyučuje velmi jasnému poselství o moudrosti, která spočívá ve využívání věcí, které máme ve vlastnictví, pro přípravu na budoucnost. Nepoctivý správce si uvědomuje, že jeho postavení je dočasné – stejně jako náš život na zemi. Rozhoduje se, že použije vše, co je v jeho moci, aby si připravil dobré přijetí, až mu současná práce skončí. Ježíš řekl, že jednal moudřeji než to často děláme my. Měli bychom využít vše, co na zemi máme, abychom si ukládali poklad v nebesích.

3. *Správcové budou hodnoceni podle svých schopností*

Podobenství o hřivnách v Matouši 25:14-30 je nám důvěrně známé. Každému služebníkově jsou v nepřítomnosti pána svěřeny peníze. Stávají se z nich tedy správci těchto hřiven. Nedostanou jich však stejný počet. Každý dostává podle toho, jak pán ohodnotil jeho schopnosti. Když se pak pán vrátil, odměnil každého podle jeho věrnosti. Tomu, který dostal dvě hřivny, se dostalo přesně stejné chvály jako tomu, kdo jich dostal pět. Jen ten, kdo svou hřivnu promarnil, byl odsouzen. Klíčovou otázkou byla věrnost služebníka, a ne množství věcí, které dostal.

D. Skládání účtů

Apoštol Pavel jasně vyučoval, že jsme Kristovi správci. Zakladatelé sborů a vedoucí mají zvláštní zodpovědnost rozlašovat Boží tajemství (1K 4:1-2; Ef 3:2; Tt 1:7). Pavel také učil, že se náš Pán brzy vrátí, a to v okamžiku, kdy to nebudeme očekávat (1Te 5:2). Až si Ježíš přijde pro svou církev, bude nás soudit, zda jsme byli ve službě jemu věrní (Ř 14:4-12; 2K 5:10). Každý z těchto úseků je konkrétně určen křesťanům. Skutečnost, že Ježíš bude soudit věřící, je ještě jasnější z 1. Korintským 3:10-15. V tomto textu Pavel popisuje, jak naše dílo prověří oheň a že buď dostaneme odměnu, nebo utrpíme škodu podle toho, jak jsme sloužili. To se očividně týká věřících, protože i ten, kdo nemá za co dostat odměnu, bude zachráněn (v. 15).

IV. NAŠE SPRÁVCOVSTVÍ

A. Naše peníze

Většina věřících ví, že by měli část svých peněz dávat Pánu. Avšak opravdové porozumění správcovství vede k jinému postoji. Nejenže bychom měli dávat, ale neměli bychom také mrhat penězi za věci, které Bohu nedělají radost. Přece jen jsou to jeho peníze. Nám žádné peníze nepatří. Máme jen ty, které nám svěřil Bůh. A tak tím, že dáváme církvi nebo utrácíme za věci, které se mu líbí, v podstatě vracíme peníze svému Pánu.

B. Náš čas

Náš čas je pravděpodobně nejvzácnějším majetkem, protože neexistuje způsob, jak bychom ho mohli rozmnožit. Všichni máme Bohem dán určitý počet dnů (Ž 139:16). A on očekává, že je použijeme pro jeho slávu. Po Ježíšově nanebevstoupení andělé napomenuli učedníky,

že jen postávají a hledí do nebe (Sk 1:11). Měli začít aktivně dodržovat Kristův příkaz čekat na Ducha svatého a pak nést evangelium všem národům. Pavel nám připomíná, že máme příčinlivě žít zbožné životy, neboť se přiblížil den našeho spasení (Ř 13:11-14). Také nám říká, abychom využili každou příležitost v těchto zlých dnech (Ef 5:15-17). Bůh dal každému z nás práci, kterou máme dělat, a dal nám omezený čas, ve kterém ji máme vykonat (Ef 2:10). Musíme důkladně zvažovat, jak trávíme svůj čas, a dbát na to, že děláme vše, co po nás Bůh chce.

C. Naš majetek

Tuto oblast často zanedbávají i upřímní věřící. Mohou si myslet, že Bůh chce část jejich peněz a že to je všechno. A když mají malé příjmy, mohou mít pocit, že není třeba dávat. Bible však neomezuje naše dávání jen na peníze. Starozákonní desátek se obvykle dával z přírůstku zvířat nebo z úrody. Také velká část živobytí novozákonních věřících pocházela z jiných zdrojů než z finanční hotovosti. Bůh chce, abychom dávali část *čehokoliv*, co dostáváme. Může to být plat, brambory z naší zahrady, mléko z naší krávy nebo jiný druh výnosů. Na zdroji nezáleží. Bůh je nejvyšším zdrojem všeho, co máme, a očekává, že na to budeme pamatovat a budeme jej z těchto darů ctít.

Jste ochotni použít majetek, který vám Bůh svěřil, takovým způsobem, abyste mu tím dělali radost a sloužili druhým? Členové jeruzalémského sboru prodávali věci, které vlastnili, aby mohli dávat těm, kdo to potřebovali (Sk 2:44). Například Barnabáš je nám v Písmu představen poprvé tehdy, když prodává svůj pozemek, aby to, co z něj utržil, dal církvi (Sk 4:36-37). A Bůh mu bohatě požehnal a použil ho jako společníka apoštola Pavla.

D. Naše těla

O této oblasti zodpovědnosti uvažuje jen málo křesťanů, ale je velmi důležitá. Naše těla jsou chrámem Ducha svatého (1K 6:19) a jsou určena k Boží slávě. I když nám Bible nezakazuje pít alkoholu, kouření nebo užívání drog, všechny takové věci mohou tento chrám poškodit a být překážkou pro službu Pánu. Správa tohoto duchovního chrámu vyžaduje, abychom se pečlivě vyhýbali věcem, které škodí našemu zdraví. Patří mezi ně i nedostatek cvičení nebo spánku, špatná strava a všechny ostatní škodlivé věci.

E. Naše rodiny

Naše rodiny jsou těmi největšími dary od Boha. Pokud nedokážeme dobře vést své rodiny, nebudeme s to vést ani církve (1Tm 3:4-5). Naše rodiny nejsou překážkou služby. Mají být její součástí a náš rodinný život by nás měl připravovat k účinné službě. Když rosteme ve schopnosti starat se o rodinu a s láskou ji vyučovat Božím Slovu, učíme se tím také účinněji pečovat o naše bratry a sestry v Kristu a vyučovat i je.

F. Naše služba

1P 4:10 nám říká, že všichni věřící mají být věrnými správci Boží milosti tím, že používají své duchovní dary ke službě ostatním. Správný pohled na službu sejme z ramen většiny křesťanských vedoucích těžké břemeno. Služba je Boží službou. Je to jeho práce, ne naše. My jsme pouze jeho služebníci, kteří využívají svěřené prostředky ke splnění úkolu. Pokud nám prostředky chybí, Bůh se o ně postará. A jsme-li věrní, vykonáme všechno, co Bůh chce. Není třeba, abychom cítili váhu svého břemena, když jdou věci ztěžka. Místo toho je třeba očekávat, že nám Pán ukáže směr a dá sílu.

Je zásadně důležité trávit čas s Bohem každý den. Když budeme citliví na vedení Ducha svatého, budeme dělat lepší rozhodnutí a naše služba bude efektivnější. Dokonce i Ježíš cítil potřebu být v důvěrném obcenství s Otcem, aby měl moudrost. Mimořádně zřejmé je to ve chvílích, kdy měl udělat důležitá rozhodnutí, jako např. kde má působit (L 4:42-44) nebo koho si vyvolit za učedníka (L 6:12-16). Stejnou moudrost potřebujeme i my. A pokud nezapomeneme, že jsme pouze služebníci, kteří konají Boží vůli, budeme mu často naslouchat.

V. SPRÁVCOVSTVÍ A ZAKLADATEL SBORU

Dobré správcovství je pro zakladatele sborů nesmírně důležité. Aby založili nový sbor, budou muset dobře používat veškeré své dary, majetek, čas a peníze. Bude také zapotřebí, aby

pochopili svou zodpovědnost za péči o svá těla a své rodiny a aby tyto věci byly v rovnováze s jejich službou. Zakladatelé sborů musí aplikovat principy správcovství u sebe a také v nich musí vyučovat druhé.

A. Aplikace na sebe

Zakladatelé sborů stojí před obtížným úkolem. Musí zachraňovat zajatce z rukou mocného neviditelného nepřítele a budovat nové pevnosti pro Pána. Takové věci nejsou schopni dělat svými silami. Jsou však Božími služebníky, kteří používají jeho prostředky, které jim k vykonání svého díla sám dal. Bůh se postará o vše potřebné. Jejich povinností je důkladně tyto dary využít. Vše, co dělají – od dávání až po to, jak využívají čas – by měli zvažovat ve světle toho, že potřebují Jeho pozhennání a že jejich úkolem je být Jeho správci.

Máte-li se správcovstvím problémy, může to být kvůli tomu, že nesměřujeme důsledně k cíli. Přehodnocení našich hodnot nám může pomoci lépe se zaměřit na život ve službě. Charakterizuje nás to, že jsme lidé, kteří milují Boha a bližní? (Mt 22:37-39) Je způsob, jak zacházíme s časem, majetkem, tělem, rodinou, službou apod. v souladu s touto láskou?

B. Vyučování druhých

Efektivní zakládání sborů vyžaduje zapojení každého člena. Už od okamžiku obrácení musíme nové křesťany učit zodpovědnosti správců před Bohem. Nepředpokládejte, že se lidé naučí být dobrými správci sami od sebe. K porozumění, jak být dobrými správci, novým věřícím pomůže *naš příklad a důsledné vyučování*.

Noví věřící by se měli konkrétně učit:

- Štědře dávat ze svých peněz a dalšího vlastnictví.
- Nacházet a využívat své duchovní dary ve službě budování církve.
- Věnovat svůj čas službě věřícím i nevěřícím.
- Pečovat o své rodiny, aby věděli, jak pečovat o další věřící.

ZÁVĚR

Křesťan je správcem, ať už si to uvědomuje nebo ne. Vše, co máme, patří Pánu a od nás se očekává, že to budeme používat k jeho slávě. Tento princip platí pro všechny věřící, nejen pro zakladatele sborů. Ale jako zakladatelé sborů máme zvláštní zodpovědnost, protože jsme těmi, kdo tento princip musí ukazovat ve svých životech a vyučovat ostatní. Komu je mnoho dáno, od toho se mnoho požaduje.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jaké prostředky vám Bůh dal? Vypište si je.
2. Které výše uvedené oblasti je pro vás nejtěžší zvládnout? Proč?
3. Může chudý člověk skutečně dávat Pánu? Měl by to dělat? A kolik by měl dávat?
4. Co by se měli noví křesťané dozvědět o správcovství?
5. Jak je pro diskusi o správcovství důležitý náš žebříček hodnot?

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je ukázat, jak může obětavé dávání spolu s finančně soběstačnými sbory podpořit úspěch zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Bůh chce, abychom měli takovou víru, že budeme obětavě dávat na jeho dílo.
- Finančně soběstačné sbory rostou rychleji než jiné.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl...

- Chápat, jak finanční soběstačnost pomáhá sboru růst a dozrávat.
- Větší měrou se podílet na dávání a vyučovat ostatní, aby jednali také tak.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Snažte se vyhnout vzrušené debatě o desátkách. Hlavním smyslem této lekce je myšlenka, že jsme zodpovědní za používání peněz k Boží slávě. Zaměřte se na ni bez ohledu na to, čemu kdo věří ohledně desátků.

Buďte připraveni na možnost, že někdo z účastníků má zkušenost s připravováním rozpočtu a mohl by se o to podělit s ostatními.

I. ZKOUMÁNÍ BIBLE

Bible nám má co říct o penězích. Následující úseky jsme vybrali, aby nám pomohly porozumět Božímu smýšlení v oblasti dávání peněz.

A. Desátky ve Starém zákoně

Od Izraelců se vyžadovalo, aby Hospodinu a na jeho dílo dávali desátek ze své úrody (Lv 27:30-32; Nu 18:23-24). Kromě těchto povinných desátků dávali ještě mnoho dalších obětí a daní, kterým se také říká desátky, takže důsledný starozákonní věřící, který se snažil dodržovat zákon, pravděpodobně dával okolo 28 procent svého příjmu zpět Bohu. Jednalo se převážně o hospodářská zvířata a úrodu z polí.

Když odhlédneme od technických stránek starozákonního dávání, desátek byl osobní duchovní disciplínou, u které Bůh zaslíbil, že na ni odpoví. Zanedbání desátku Bůh považoval za krádež, neboť šlo o věci, které patřily jemu. Bůh vyzýval Izraelce, aby jej v tomto vyzkoušeli, a slíbil, že vylije své požehnání na ty, kdo mu budou přinášet úplné desátky (Mal 3:8-12).

B. Dobrovolná oběť pro stánek

Desátek v žádném případě nebyl ve Starém zákoně jediným způsobem shromažďování prostředků. Během putování v poušti nařídil Bůh Mojžíšovi, aby od lidí vybral dobrovolnou oběť na stavbu stanu setkávání (Ex 25:1-8). Lidé dávali svá zvířata, osobní věci i práci (Ex 35:4-29). Nebyli nuceni dávat, ale dávali ochotně. Ve skutečnosti dali mnohem víc, než bylo nezbytné, takže Mojžíš musel lid vyzvat, aby už přestal (Ex 36:4-7)!

C. Davidův vzor dávání pro budování chrámu

David věděl, co je obětavé dávání. Odmítl dávat Bohu to, co ho nic nestálo (1Pa 21:24). Král David obětavě dával ze svého bohatství, aby mohl později jeho syn vybudovat Hospodinův chrám (1Pa 29:1-5). Davidovo dávání bylo inspirujícím příkladem a brzy ho následovali další vůdcové Izraele (1Pa 29:6-9). Davidův postoj k dávání ukazuje jeho modlitba po této sbírce (1Pa 29:10-20). Dozvídáme se, že David dával s duchem chvály a díkyvzdání Bohu. David také ukazuje, že bohatství a majetek patří Hospodinu (1Pa 29:16). Dávání je jednoduše řečeno příležitost vrátit Bohu malou část toho, co nám dal. David se dokonce nahlas diví, že mu Bůh dopřává takovou výsadu, jakou je dávání (1Pa 29:14).

D. Dávání z nedostatku

Ježíš při jedné příležitosti pochválil vdovu, která dala jen malý obnos (L 21:1-4). To proto, že její dvě malé mince činily sto procent jejího bohatství. K této události došlo ještě dříve, než o letnicích vznikla církev. Ačkoliv není pochyb o tom, že Bůh vyžadoval desátek, již před začátkem věku církve, Pána těšilo, když věřící svobodně dávali více než toto předepsané množství. Také je zřejmé, že Pán má o dávání zájem a sleduje, kolik dáváme.

V tomto textu je zřetelně patrný i další princip. Chrám byl nákladná stavba pokrytá zlatem (Mk 13:1; Mt 23:16). Bylo jasné, že nepotřeboval peníze chudé vdovy. Ale i tak Ježíše těšilo, že vdova ty peníze dala, protože je pokládal za dar Bohu spíše než chrámu. Nezáleželo na tom, že náboženští vůdcové byli pokrytci, nebo na tom, že Ježíš věděl, že Římané za několik let celý chrám zboří. Naše dávání je totiž dávání Bohu spíše než člověku. A Bohu dáváme skrze církev.

E. Financování novozákonních vůdců církve

Duchovní vůdcové v Novém zákoně byli podporováni různými prostředky. Ježíš a učedníci byli – alespoň částečně – podporováni ženami, které s nimi cestovaly (L 8:1-3). Když Ježíš poslal své učedníky kázat evangelium v Galileji, nařídil jim, aby očekávali, že se o ně postarají lidé, jimž budou sloužit (Mt 10:10; L 10:5-8). Jako Boží služebník měl apoštol Pavel právo na finanční podporu ze strany těch, kterým sloužil, stejně jako byli podporováni starozákonní kněží (1K 9:4-14). Zde i na jiných místech (1Tm 5:18) Pavel povzbuzuje sbory, aby živily ty, kdo jim slouží. Z osobních důvodů Pavel nechtěl vždy uplatňovat své právo na finanční podporu. Nedostával například žádnou podporu od korintských, i když ji měl právo vyžadovat (1K 9:12). Místo toho se Pavel ve většině případů živil výrobou stanů, aby nebyl pro církev břemenem (Sk 8:2-3; 1K 4:12).

Dozvídáme se také, že na Pavlovu službu dávali i filipští (Fp 4:15-20). Je zajímavé povšimnout si často opakované věty „*Můj Bůh vám dá všechno, co potřebujete*“, která se objevuje v kontextu Pavlova blahopřání filipským za jejich dávání. Pavel věděl, že Bůh se postará o všechny jejich potřeby, protože štědře dávali na jeho službu. Jinými slovy – Bůh se postará, pokud my věrně dáváme.

F. Sběrka na svaté v Jeruzalémě

Pavel se vydal shromáždit zvláštní sbírku na chudé svaté v Jeruzalémě, kde byl hladomor. Ve svém prvním dopise korintským věřícím přesně popsal, jak by se tato sbírka měla shromáždit (1K 16:1-2). Očekával přitom, že každý věřící bude ochotně dávat první den každého týdne (v neděli). Neuvádí žádné přesné procento, ale žádá o částku „podle možnosti“ (KP).

I ve svém druhém dopise Korintským Pavel vyučoval o dávání. 2K 8:1-6 a 9:6-11 obsahuje snad vůbec nejpodnětější myšlenky o dávání v celém Novém zákoně. Pavel začíná tím, že uvádí příklad dávání makedonských sborů (2K 8:1-6). Ty dávaly štědře ze svého nedostatku – dokonce více, než kolik mohly z lidského hlediska postrádat (v důvěře Bohu). Makedoňané byli totiž inspirováni skutečností, že už dali Pánu sami sebe.

Ti, kdo dávají tímto způsobem, se radují z úžasného Božího zaslíbení, že je odmění podle toho, kolik dávali. Bůh se štědře postará o naše potřeby, máme-li víru k tomu, abychom štědře dávali jemu (2K 9:6-11; L 6:38).

II. OSOBNÍ DÁVÁNÍ

Každý křesťan by se měl naučit jeden důležitý duchovní princip, který se táhne celou Biblií. Tento princip je velmi prostý. V Boží ekonomice není schopnost dávat a přijímat omezena na dostupné prostředky. Jinými slovy: každý věřící, bez ohledu na to, jak je chudý, by měl dávat. Jak už bylo na mnoha úsecích výše vysvětleno, chudoba není výmluva. Bohu má dávat každý. Když navíc Boží lid ve víře dává všechno, co může, vždycky to bude stačit. Bůh si tyto dary používá zázračnými způsoby a několikanásobně je rozmnoží. Dokládá to například příběh vdovy ze Sarepty (1Kr 17:7-16) a nasycení pěti tisíců (Mk 6:30-44). V obou případech toho, co bylo dáno, nebylo mnoho, ale bylo to všechno, co bylo k dispozici. A v Božích rukou to stačilo.

Dávání na Boží dílo by mělo být pravidelnou praxí v životě každého věřícího. I když si většina křesťanů tuto povinnost uvědomuje, názory na to, kolik by se mělo dávat, se liší. Požaduje se ve věku církve desátek? A pokud ne, kolik bychom tedy měli dávat? Mnozí se domnívají, že desátky byla praxe předepsaná Mojžíšovým zákonem, která podobně jako předpisy o jídle nebyla přenesena do Nového zákona (Ř 10:4-5; Ga 3:25). Jiní – na základě toho, že myšlenka desátku je staršího data než Mojžíšův zákon (Gn 14:19-20) a že Ježíš tuto praxi potvrdil, i když byl v daném případě znepokojen špatnou motivací (Mt 23:23) – věří, že Bůh od nás očekává dodržování tohoto zvyku i dnes.

Všichni věřící, kteří studovali novozákonní úseky o dávání, by se ovšem pravděpodobně shodli, že deset procent by mohlo být pro naše dávání Pánu rozumné minimum. Zdá se, že pokud toto procento bylo vyžadováno ve Starém zákoně, pak novozákonní věřící s větším porozuměním spasení by mohl chtít dávat více.

Bez ohledu na procento z příjmu, které se věřící rozhodne dávat, je důležité si uvědomit, že příjem nejsou jen peníze přijaté ve formě mzdy nebo platu. Pokud Pánu patří všechno, co máme, pak by měl být desátek dáván také z jiných druhů příjmu, například úrody, dobytku a podobně. Pokud má někdo malý nebo žádný příjem, neznamená to, že se ho desátky netýkají. Žije z jiných zdrojů, které by se při přinášení desátku měly brát v úvahu.

Dávání věřících řídí následující principy:

- Každý věřící by měl dávat.
- Naše dávání by mělo být v poměru k našemu příjmu, jak peněžnímu, tak naturálnímu. Představte si, jak by to dopadlo, kdyby Bůh způsobil, že byste vždy měli takový příjem, který by byl přesným násobkem částky, kterou dáváte!
- Máme dávat i v nedostatku.
- Máme dávat štědře a proto, že chceme – ne proto, že nás k tomu někdo nutí. Aby se Bohu naše dávání líbilo, musí vycházet z ochotného srdce.
- Máme dávat více, než jsme schopni (v důvěře Bohu).
- Naše finanční dávání by mělo být pokračováním našeho odevzdání se Bohu. Dávání je projevem oddanosti Pánu.
- Bůh nás podle našeho dávání odměňuje. Zaslubuje, že se štědře postará o naše potřeby, máme-li víru na to, abychom mu štědře dávali.

V Malachiáši Bůh Izraelcům slíbil, že otevře nebeské průduchy a vylije své požehnání, budou-li štědře dávat. Toto zaslíbení platí i dnes. Správcovství znamená, že všechny prostředky, které nám byly svěřeny, patří Bohu. Jsme-li věrní a dáváme mu je zpět, pak nám požehná nad naši potřebu. Pokud zapomeneme, komu tyto věci patří, a budeme vůči Bohu lakomí, přijdeme o jeho požehnání. Nemáme samozřejmě žádnou záruku, že Boží požehnání bude finanční. Bůh může dárci požehnat i duchovně.

III. SBOROVÉ FINANCE

Jednou z povinností církve je nakládat s desátkami a sbírkami Božího lidu pečlivě a poctivě.

A. Soběstačné sbory

Desátek ve Starém zákoně umožňoval chrámu a později synagoze finanční soběstačnost. Když všechny domácnosti dávaly deset procent, pak už s deseti rodinami mohla vzniknout

nová domácnost – dům Boží. Proto bylo židovským zvykem stavět synagogu v každém městě, ve kterém bylo deset a více židovských rodin.

Bez ohledu na postoj k desátkům v Novém zákoně platí princip, který je v pozadí – že sbor se může a má sám podporovat – i dnes. S výjimkou sbírky na Jeruzalém v době hladomoru bylo v Novém zákoně obvyklé, že se každý sbor staral o své finanční potřeby sám. Například Pavel říkal Galatským, aby živili své učitele (Ga 6:6). Timoteovi psal, aby sbory vyučoval, že se mají starat o své chudé a vdovy (1Tm 5:3-10) a platit ty, kdo je vyučují Božím slovu (1Tm 5:18).

Průzkumy ukazují, že sbory, které se ujímají zodpovědnosti se o sebe postarat, rostou rychleji, než ty, které finančně soběstačné nejsou. Taková soběstačnost má totiž několik výhod.

1. Soběstačnost přispívá ke zralosti

Závislost na zdrojích mimo místní sbor může vést k pocitu ztráty důstojnosti a k nedostatku příležitostí k rozvoji. Když však sbor podporuje svou vlastní službu a dobře hospodář se svými penězi, rozvíjí to jeho zralost prostřednictvím rozhodnutí, která s takovou zodpovědností přicházejí.

2. Soběstačnost buduje zodpovědnost

U pracovníka, který dostává peníze od jiného sboru nebo organizace, je běžné, že se cítí zodpovědnější vůči těm, kdo mu dávají plat, než vůči sboru, kterému slouží. V takové situaci mohou zůstat některé potřeby nenaplněny, protože vedoucí se soustředí na potřeby svého „zaměstnavatele“ více než na potřeby stáda. Je pravděpodobné, že podobný princip bude platit z druhé strany. Členové sboru nemusí cítit zodpovědnost za potřeby svých vůdců a mohou je podceňovat. Ať už je důvod jakýkoliv, dárci mají sklon mít určitý vlastnický pocit vůči věcem, na které dávají (Mt 6:19-21). Jinak řečeno – lidé si velmi váží toho, do čeho investovali. Pokud má sbor na daném místě vzkvétat, je nutné, aby se místní věřící tímto způsobem stali „spoluvlastníky“ jeho služby.

3. Soběstačnost napomáhá uplatňovat víru

Soběstačnost s sebou může přinést mnoho zkoušek a potíží. Avšak tyto zkoušky jsou příležitostmi pro růst víry (1P 1:6-7; Jk 1:3-4). Soběstačnost je skutečně otázkou víry. Nesoběstačnost totiž často není výsledkem bídy, ale nedostatku víry. Existují příklady chudých lidí, kteří jsou s to podporovat vlastní sbory, i lidí bohatých, kteří očekávají, že jejich sbor budou podporovat lidé zvenčí. Otázka zní: *"Postará se Bůh o svůj lid, nebo ne?"* Lidé víry odpoví kladně. Je tedy moudré se modlit za Boží zaopatření a nebýt ochoten stát se součástí odpovědi na tuto žádost? Očividně ne. Byla by to totiž „víra bez skutků“. Pokud však věřící dávají obětavě a s vírou, že Pán je věrný, Bůh jim to vrací způsoby, které by si ani nedovedli představit.

4. Soběstačnost zlepšuje svědectví nevěřícím

Když je sbor podporován z cizích fondů, vzniká dojem, že víra, kterou hlásá, je cizí víra. To je často překážkou svědectví ve společnosti. Zvláště to platí o mzdách. Pokud jsou lidé placeni z cizích zdrojů, může je nevěřící okolí považovat za najaté dealery spíše než za skutečné věřící s pravou vírou. Pokud členové sboru naopak obětavě podporují jeho službu, není o jejich věrnosti pochyb.

Pokud sbor očekává, že jeho účty budou platit lidé stojící vně, nebude také očekávat, že za ně budou tito lidé i evangelizovat?

5. Soběstačnost umožňuje neomezený růst

Když finanční prostředky přichází z vnějšího zdroje, pak mají téměř vždy své meze. Takový systém často vyžaduje investování prostředků do propagace dané služby potenciálním sponzorům. Jinými slovy: získávání peněz stojí peníze. Jsou zde také obavy, že finanční tok může kdykoliv ustát. Jednoduše řečeno existují omezení velikosti částky, kterou je možné obdržet, a sbor pak neroste. Na druhé straně v soběstačném sboru, ve kterém jsou lidé vyučováni k dávání, budou prostředky přibývat

s tím, jak jsou do sboru získáváni a začleňováni noví lidé. Když církev roste, roste i objem darů, takže neexistuje omezení toho, co všechno je možné dělat.

Když se rodí motýl, musí přestat velký zápas, aby se dostal z kukly. Nezasvěcený pozorovatel by mu mohl s dobrými úmysly chtít pomoci z kukly ven. Ale kdyby to udělal, ve skutečnosti by tím zabrzdil jeho růst a vývoj, takže by motýl pravděpodobně brzy po opuštění kukly zahynul. V Božím záměru je námaha, při které se motýl dobývá ven z kukly, právě tím, co je zapotřebí k nabytí síly, kterou pro svůj život potřebuje.

S novým sborem to může být stejné. Pokud se již od počátku neučí starat o své potřeby, může zůstat navždy nefunkční a nikdy nedosáhne radosti a síly soběstačnosti. Každý nový sbor by měl dostat příležitost zrát ve své víře a řídit se Božím plánem podpory a růstu.

B. Spravování sborových financí

Na správu financí v církvi se musí pohlížet ne jako na normální hospodaření, ale jako na duchovní službu.

1. Vyučujte systematické dávání

Ať už je vaše přesvědčení o desátcích jakékoliv, zdůrazňujte radost z dávání, ne zákon desátků! Biblické dávání – ať už se jedná o desátek, nebo ne – je aktem víry a znakem toho, že vše, co člověk má, patří Bohu. Když lidé dávají ochotně, dávají často víc a přijímají větší požehnání.

Vůdcové by měli jít ostatním příkladem. Vzpomeňte si, jak bylo dávání krále Davida příkladem ostatním předákům i celému izraelskému národu (1Pa 29:1-20). Kazatel nebo zakladatel sboru, který dávání nezdůrazňuje, aby nevypadal chamtivě, neprokazuje ostatním vůbec žádnou službu. Připravuje lidi o výsadu podílet se na službě a církev ztrácí prostředky, které jí Bůh ve své moudrosti opatřil.

Nedostatečné aplikování principů správcovství může také brzdit zakládání dalších sborů. Malé skupiny o velikosti pouhých deseti rodin, které ze svého příjmu dávají deset procent či více, mohou snadno podporovat kazatele na stejné životní úrovni, jakou mají sami. Pokud však lidé nechápu svou zodpovědnost za dávání, zakladatel sborů bude muset hledat prostředky potřebné k založení nového sboru jinde. Mělo by být jasné, že tohle není příjemné Pánu, který chce naplnit naši zemi sbory a uředníky a naplnit tak Velké poslání.

2. Vypracujte přijatelný systém pro výdaje

Křesťané po celém světě mají různé způsoby spravování sborových financí. Bez ohledu na metodu je důležité, aby vůdcové církve při plánování služby spočítali náklady (L 14:28-30). Mnoho sborů, které tuto zodpovědnost berou vážně, sestavuje rozpočet, který je jednoduše odhadem toho, kolik peněz bude pro určité časové období zapotřebí. Takový rozpočet může obsahovat následující výdaje:

- Vedení/plánování
- Charitativní služba
- Služba učednictví/vzdělávání
- Evangelizace
- Budovy/vybavení
- Misie
- Platy
- Uctívání

Rozpočet (pravděpodobně roční) mohou sestavovat ti, kdo se zabývají financemi (finační rada), ale měli by ho schvalovat duchovní vůdcové společenství. Rozpočty by se měly sestavovat s modlitbou a s ohledem na cíle služby.

3. **Připravte a uveďte do služby sborového pokladníka**

Lidé s dáváním váhají, pokud mají pocit, že se s penězi nebude nakládat správně. Rady v tabulce 2.1 jsou doporučením pro spravování financí zodpovědným a poctivým způsobem.

Ve své službě se můžete a nemusíte rozhodnout připravovat rozpočet. Možná se rozhodnete, že nebudete navržené rady používat. Důležitá není forma, ale funkce. Systém přijímání a rozdělování prostředků by ovšem měl obsahovat: několik lidí, modlitební plánování, zodpovědnost, pravidelné sbírky, pečlivé vedení záznamů a pravidelné podávání zpráv.

IV. **FINANCE A Hnutí ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ**

Hnutí zakládání sborů obvykle vyžadují finance na podporu služby na různých úrovních – od mobilizace místních lidí až po infrastrukturu na nejvyšších úrovních. Je třeba připravit a mobilizovat lidi, vytvořit a rozšiřovat materiály, vedoucí se musí scházet k modlitbám a prohlubovat vizi, měl by se provádět průzkum a je zapotřebí zakládat sbory. To vše vyžaduje peníze. Odkud se vezmou?

Protože šíření evangelia vyžaduje financování, je důležitou součástí hnutí zakládání sborů dávání. Hnutí je poháněno vírou a lidé víry dávají – jinak je jejich víra mrtvá. Ježíš popsal duchovní tajemství spojené s finančním dáváním slovy: „Neboť kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce“ (Mt 6:21). Když člověk štedře dává *podle svých možností*, je jeho srdce spojeno s touto investicí. Pokud někdo šetří a ukládá své peníze do domu, auta nebo vzdělání – do čehokoliv, za co utrácí – bude si toho vážit a bude to milovat. Totéž se děje, když někdo dává na šíření evangelia ze srdce naplněného láskou k Ježíši. Dávání na Boží dílo zvyšuje zájem, který vychází ze srdce člověka, a proměňuje ho zevnitř i zvenčí.

Lidé, kteří jsou zapojeni v určitém hnutí, musí být ochotni na ně obětavě přispívat, jinak ho nebudou ze srdce následovat. Když se však lidé rozhodnou, že nějaká služba nebo program je *jejich* a že její úspěch nebo neúspěch závisí jen na Božím díle provedeném jejich prostřednictvím, pak se děje něco velmi mocného. Zahraniční finanční podpora může hnutím zakládání sborů pomoci, ale z dlouhodobého hlediska vede k tomu, že postup určují lidé zvenčí. Celé dílo tedy v podstatě patří někomu jinému, což může vznikající hnutí zničit.

- Sbírkami by měli přijímat a počítat nejméně dva členové sboru.
- Měly by se vést přesné záznamy o výši všech jednotlivých sbírek.
- Všichni lidé, kteří sbírku počítají, by se měli podepsat pod to, že spočítaná částka je správná.
- Za dohled nad výdaji ze sbírek podle principů stanovených oficiálními představiteli sboru by měla být zodpovědná nejméně tříčlenná finanční rada.
- Z členů sboru by měl být ustanoven pokladník, který vede pečlivé záznamy o všech sborových financích. Pokladník by měl peníze ukládat na bezpečném místě pro budoucí použití.
- Vybrané peníze, které jsou darovány na konkrétní účely, by se měly použít pouze na ně.
- Každoroční finanční zprávy s informací o tom, kolik peněz se získalo a kolik vyplatilo, by měly být k dispozici všem členům sboru.

Tabulka 2.1 Vodítka pro nakládání s desátkami a sbírkami

Je možné, aby se hnutí udrželo z místní finanční podpory? Jak asi očekáváte, odpověď zní *ano, je to možné*. Jak mohou dosvědčit věřící na celém světě, Bůh poskytuje prostředky tam, kde lidi vede víra a zápal pro vizi zakládání sborů. Několik takových příkladů najdeme i v Indii, podle ekonomických měřítek jedné z nejchudších zemí na světě. Friends Missionary Prayer Band (Misijní modlitební skupina přátel) je domácí hnutí, které podporuje 1 000 indických misionářů a má na 30 000 podporovatelů. Tato služba působí bez vnějšího financování. Místo toho každých deset členů jedné modlitební skupiny podporuje svého evangelistu.

ZÁVĚR

Podle Božího záměru mají jednotlivci i sbory růst ve zralosti a věrnosti před Bohem. Zůstávání ve stavu závislosti na vnějších zdrojích nepodporuje ani zralost, ani víru, které jsou pro úkol, jenž nám Bůh dal, nezbytné. Pro mnoho věřících je těžké důvěřovat Bohu ve finančních otázkách. Ale Bůh nás vybízí, abychom ho v této oblasti vyzkoušeli. Pokud je pro vás těžké dávat na Boží dílo, předložte to Pánu. On ukáže, že je věrný.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jste ochotni dávat nad své možnosti jako Makedonští?
2. Co by se měli noví křesťané dozvědět o dávání?
3. Určujete hodnotu svého desátku jen podle svého peněžního příjmu nebo berete v úvahu i jiné zdroje, kterými vám Bůh požehnal?
4. Jak byste princip dávání vysvětlili nevěřícímu, který si myslí, že církve chtějí jen peníze?
5. Jaký dopad na místní sbor má financování zvenčí?

AKČNÍ PLÁN

1. Zaznamenávejte si své příjmy ze všech zdrojů (včetně nepeněžních) a vaše dávání za každý týden nebo měsíc. Zůstane to jen mezi vámi a Bohem. Spočítejte, jaké procento mu dáváte. Jste s tím spokojeni? A líbí se to jemu?
2. Vydělte celkovou měsíční výši sbírek vašeho sboru počtem dospělých lidí, abyste zjistili průměrný měsíční dar na osobu. Vynásobte toto číslo deseti, abyste zjistili, z kolika peněz by každá osoba musela měsíčně vyžít, pokud by to představovalo desátek. Jak myslíte, že si váš sbor vede? Potřebuje více vyučování v této oblasti? Pokud ano, vypracujte plán, jak je tomu naučit. Pamatujte, že účelem je pomoci lidem porozumět správcovství, ne zákonicky nastolit požadavek dávání. Bůh miluje ty, kdo dávají svobodně.

LITERATURA

Pate, L.: *Starting New Churches*. International Correspondence Institute. Irving, TX: 1984.

Swartz, G.: *Dependency Among Mission Established Institutions: Exploring the Issues*. Lancaster, PA: World Mission Associates, 1996.

☞ **CÍL LEKCE**

Účelem této lekce je ukázat z biblického hlediska důležitost moudrého spravování času a seznámit zakladatele sborů se základními principy efektivního využívání jejich času.

☞ **OSNOVA LEKCE**

- Udržování časového záznamu může zakladateli sboru pomoci využít jeho nejvzácnější majetek – čas.
- Sepsání časového rozvrhu je další užitečnou technikou pro hospodaření s časem

☞ **ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY**

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl...

- Rozumět biblickým principům pro hospodaření s časem.
- Znat princip důležitosti času a uvědomovat si potřebu podniknout kroky k jeho moudrému využití ve všech oblastech života.
- Používat nástroj, který může zakladateli sborů pomoci lépe využívat čas.

☞ **DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY**

Velmi doporučujeme, aby se instruktor začal na tuto lekci připravovat v dostatečném předstihu, aby si sám stihl projít praktickou část této lekce. Jinak řečeno – tato lekce bude mít mnohem větší význam, má-li instruktor osobní a praktickou zkušenost s metodami, které jsou zde uvedeny. Věnujte čas sdílení svých zkušeností s úspěchy i neúspěchy v zaznamenávání a analýze svého programu a stanovování cílů, které jsou výsledkem toho, že jste si toto cvičení už sami vypracovali. Čím osobnější tato lekce bude, tím větší bude mít dopad na ty, které připravujete.

Úvod

Zdá se, že den není dost dlouhý na to, abyste stihli všechno, co se po vás chce. Váš partner říká, že byste měli trávit více času doma s dětmi. Novým věřícím je třeba věnovat kvalitní čas k tomu, aby z nich vyrostli učedníci. Budoucí vedoucí buněčné skupiny se s vámi také potřebuje vidět. Vždy jsou zde i nemocní, které byste měli navštívit. A nezapomeňte na čas k přípravě na studium Bible a nedělní kázání. Seznam úkolů, které požirají čas, jde dál a dál. Nezapomeňte na čas pro Boha. A co čas na sebe? Musíte přemýšlet o svém chození s Bohem, svých cílech v životě, o službě a o tom, kam vlastně míří... Potřebujete také čas na odpočinek.

Čas: Dar, který Bůh dal každému z nás. Je to cenný zdroj a jakmile ho jednou promrháme, nemůžeme ho získat zpět. Jako prostředek musíme čas používat moudře a s neustálou perspektivou věčnosti. Správné hospodaření s časem vám může (s Božím přispěním) pomoci mít pod kontrolou čas místo toho, aby čas měl pod kontrolou vás. Uvědomujeme si, že většina výzkumů na téma využívání času se řídí západním pohledem na svět a ne všechny jejich výsledky mohou být aplikovatelné na vaši kulturu. Věříme však, že ta část, kterou aplikovat můžete, pro vás bude užitečná. Tato lekce vám poskytne rady ohledně toho, jak trávit svůj čas, a nabídne praktický způsob spravování času způsobem, který dělá Bohu čest.

I. STANOVENÍ PRIORITY – UČÍME SE S ČASEM HOSPODAŘIT

Hospodaření s časem je z velké části otázka hodnot nebo konkrétněji *priorit*. Jasně chápané priority by měly být základem organizace času. *Priority umožňují, aby život a služba měly smysl. Jinak bude život ovládán okolnostmi.*

A. Biblické principy hospodaření s časem

- Váš život patří Bohu. Učiňte jej Pánem svého času (Ž 24:1; Joz 24:15).
- Čas je prostředek omezený – používejte ho moudře (Ef 5:15-17). Služte s naléhavostí a s vědomím, že váš život může kdykoliv skončit (Ž 39:4-5).
- Stanovte si priority a svůj čas investujte na základě hřiven a darů, které vám Bůh dal (1P 4:10; Př 16:3). Čas by se měl využívat příhodným způsobem (Kaz 3:1-8).
- Dobrá správa času vede k hojnému požehnání od Pána (Mt 6:20; Ž 37:23-24).
- Využívání času sděluje jasné poselství o vašich skutečných hodnotách (Ef 5:15-17).

B. Priority zakladatele sborů

Hospodaření s časem je částečně otázkou oddanosti. To, jak člověk zachází se svým časem, prozrazuje, čemu je oddaný – dokonce prozrazuje také to, co člověk miluje. Pokud je váš program takový, že nemůžete trávit čas s lidmi, kteří vás potřebují, pak to může ukazovat na nedostatek oddanosti těmto lidem. Oddanost druhým by měla být zřejmá ze způsobu, jakým trávíme svůj čas.

Na hospodaření s časem by měla mít vliv naše láska k Bohu a k lidem (Mt 22:37-39). Pro organizaci využívání času je možné konkrétně použít následující čtyři priority:

1. **Každodenní čas ztišení a modlitby k Bohu**

Společenství s Bohem by mělo být prioritou číslo jedna. Služba druhým správným způsobem není možná bez Boží přítomnosti a moci, která vychází z času stráveného pouze s ním.

2. **Čas s rodinou (1Tm 3:4-5; Tt 1:6)**

Čas strávený s rodinou má velkou cenu. Kvalita rodinného života zakladatele sborů přímo souvisí s jeho způsobilostí sloužit v prostředí sboru. Času strávenému s rodinou přidejte vysokou prioritu.

3. **Aktivita spojené se službou zakládání sborů (Ef 4:11-13)**

Vaši zodpovědností je evangelizovat, získávat učedníky, připravovat je a uvádět do služby. Klíčem ke všem těmto aktivitám je rozvoj vztahů, což vyžaduje čas. Bude také zapotřebí přiřadit vhodnou prioritu času strávenému studiem Bible, přípravou kázání, administrativou, poradenstvím apod.

4. **Služba nebo evangelizace ve společnosti (Mt 28:19-20, Sk 1:8)**

Zakládání sborů je evangelizační aktivita. Musíte jít ven do společnosti lidí, které evangelizujete.

II. PRAKTICKÉ USKUTEČŇOVÁNÍ

A. Zaznamenejte si své nynější využívání času

Nejpraktičtější způsob plánování času spočívá v tom, že si nejprve budete týden zaznamenávat, svůj čas vlastně trávíte. Co se svým časem děláte? Použijte tabulku 3.1, do které si hodinu po hodině zapisujete všechno, co v průběhu dne děláte. To vám pomůže zjistit, jaké máte priority. Není to cvičení, které byste měli dělat každý den po celý život, ale nástroj ke zjištění, zda vaše současné využívání času odpovídá vámi stanoveným prioritám.

ČASOVÝ ZÁZNAM

Pokyny: Tento záznam vám pomůže zhodnotit, jak každý den trávíte svůj čas. Mějte tuto tabulku po ruce a zapisujte si, jak trávíte každou hodinu celého týdne. Poskytně vám konkrétní obraz toho, jak *skutečně* trávíte svůj čas (ve srovnání s tím, jak byste svůj čas *chtěli* trávit pro Boží záměry).

	Neděle	Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota
6:00							
7:00							
8:00							
9:00							
10:00							
11:00							
12:00							
13:00							
14:00							
15:00							
16:00							
17:00							
18:00							
19:00							
20:00							
21:00							
22:00							
23:00							
24:00							

Tabulka 3.1 Časový záznam

Po vyplnění časového záznamu v tabulce 3.1 byste si své činnosti měli roztřídit. Jako vodítko použijte tabulku 3.2. Uvědomte si, že seznam aktivit v této tabulce není vyčerpávající. Můžete si vypracovat vlastní kategorie, které více odpovídají vašemu životnímu stylu.

ROZBOR VYUŽITÍ ČASU

Pokyny: Na základě informací zaznamenaných v předchozí tabulce rozčleňte využití svého času do několika hlavních kategorií. Zaznamenejte si celkový počet hodin, který jste v každé kategorii vynaložili.

Činnost	Počet hodin
1. Ranní rutina. Kolik času vám zabere oblékání, jídlo apod.?	
2. Ranní ztišení. Kdy a kolik času trávíte v každodenním čase s Bohem?	
3. Partner. Kolik času trávíte se svým partnerem (kvalitně strávený čas např. společným čtením, modlitbou apod.)?	
4. Rodina. Kolik času trávíte se svou rodinou (rodinné pobožnosti, pomáhání dětem s úkoly, hraní her, procházky apod.)?	
5. Služba. Jak trávíte den v práci nebo ve sboru (příprava kázání, telefonování, schůzky, návštěvy doma či v nemocnici apod.)?	
6. Jídla. Kdy, kam a s kým chodíte na jídlo?	
7. Večerní rutina. Co děláte každý večer (skupiny biblického studia, evangelizační aktivity, koníčky apod.)?	
8. Spánek. Kdy chodíte spát? Máte dostatek spánku každý den?	
9. Ostatní.	

Tabulka 3.2 Rozbor využití času

B. Analyzujte využití času

Nyní, když jasně vidíte, jak trávíte svůj čas, by měly být jasné i vaše priority. Mezi stupněm priority a stráveným časem sice není přímá úměra, ale existuje zde obecné spojení. Má-li pro vás například váš partner vysokou prioritu a vy s ním netrávíte žádné zvláštní chvíle, pak je zapotřebí znovu si uspořádat čas, aby váš vztah byl skutečnou oddaností.

Způsoby, jak zdokonalit využívání času, by nyní měly být patrnější. Podívejte se na svůj časový záznam (tab. 3.1) a na rozbor využití času (tab. 3.2) a odpovězte na následující otázky:

- Které činnosti děláte opakovaně?
- Dáváte prioritu nejdůležitějším oblastem svého života?
- Jsou zde nějaké opakující se bloky promarněného času?
- Které konkrétní změny byste rádi ve svém programu udělali?

Měli byste být schopni identifikovat své nynější priority, tj. hlavní úkoly a povinnosti ve vašem životě. Věci, které jsou pro vás nejdůležitější, doplňte do volného místa:

Odráží vaše analýza využívání času tyto priority? Jaké úpravy byste chtěli udělat?

C. Sestavte si realistický program

Na základě svých priorit a toho, co jste zjistili z pozorování během minulého týdne, si znovu udělejte plán na další týden (použijte k tomu časovou tabulku 3.1). Pokud se domníváte, že ve vašich aktivitách určité prvky chyběly, vyhraďte si na ně čas. Změny ve vašem normálním programu je nejlepší dělat po malých částech.

1. **Zvolte si nejméně jednu prioritu a naplánujte si konkrétní čas na její uskutečnění. Všimněte si těchto příkladů:**

Příklad 1

PRIORITA: *Můj vztah s Pánem*

Cíl: Vstávat tři dny v týdnu o hodinu dříve k modlitbě. To může znamenat jít o hodinu dříve spát, aby mi zbylo dost času na spaní.

Příklad 2

PRIORITA: *Můj vztah s partnerem*

Cíl: Každý týden si vyhradíme zvláštní čas věnovaný výhradně nám dvěma.

2. **Vyřadte ty věci, které nejsou efektivním využitím času nebo prioritou.**

Děláte věci, ke kterým jsou jiní lidé ve sboru způsobilější a ochotnější? Naučte se činit z lidí učedníky a předávat jim zodpovědnost. Pomozte ostatním objevit a používat jejich duchovní a přirozené obdarování. Veďte je v jejich pokračující přípravě na vedení. Delegování úkolů na lidi, které vedete, nejen ušetří čas vám, ale pomůže také jim zrát v jejich křesťanském životě.

3. **Naplánujte si čas na rodinu.**

Čas strávený s rodinou je velmi cenný. Kvalita rodiny zakladatele sborů přímo souvisí s jeho způsobilostí sloužit v prostředí sboru (1Tm 3:4-5).

4. **Naplánujte si aktivity, které souvisí se službou**

To zahrnuje čas na studium, evangelizaci, řízení sboru, učednictví, přípravu vedoucích, modlitební setkání, návštěvy apod.

5. **Naplánujte si čas na odpočinek.**

Pamatujte, že odpočíváním čas nemarníte. Odpočinek vám zajistí lepší zdraví a energičtější službu během celého dne. Abyste měli energii pro službu, která často končí pozdě večer, bude možná zapotřebí si i během dne zdřímnout. Měli byste také důkladně a s modlitbou zvážit biblická přikázání ohledně dne odpočinku. Jako zakladatel sboru budete mít neděli (typický den odpočinku) velmi nabitou. Mnoho kazatelů, kteří stojí před stejným problémem, si za den odpočinku volí jiný den, např. pondělí.

6. **Usilujte o rovnováhu během týdne.**

Máte-li jeden den namáhavý program, naplánujte si další den o něco lehčí.

D. Zpětně hodnotte své pokroky

Vaše dovednosti ve snaze lépe využívat čas se budou při používání těchto kroků zdokonalovat. Možná se budete chtít někomu zodpovídat z cílů, které jste si stanovili. Jestliže opravdu chcete lépe hospodařit se svým časem, abyste byli lepšími správci, pak

podniknete jakékoliv potřebné kroky k dosažení žádoucí změny. Zvažte, zda do svého programu nenaplánovat pravidelná setkání s někým, koho uznáváte a kdo vám bude k dispozici. Vzájemná zodpovědnost a společenství budou pro celý váš život velmi hodnotné.

ZÁVĚR

Není hřích plánovat a organizovat čas a dělat si program na den, týden, rok a dokonce celý život. Vlastně je to právě naopak. Správné hospodaření s časem může zvýšit efektivitu služby a být Pánu ke cti. Možnost pádu do hříchu je zde tehdy, když ve svém plánování zanedbáme význam vztahů. Čas je prostředek, ale nezdravé zaměření na něj může vztahy spíše ničit než budovat. Vyvarujte se extrémů. Snažte se v této oblasti o rovnováhu.

Dobře víte, že zakladatelé sborů jsou ze samotné podstaty své práce velmi zaneprázdnění. Organizování času vám jako zakladatelům sborů pomůže k větší účinnosti. Předmět hospodaření s časem se dá shrnout příslovím: „*Jestliže selžeme v plánování, plánujeme selháni!*“ Pravidelné hodnocení využívání času pomocí cvičení v této lekci vám může pomoci získat jistotu, že svůj čas využíváte opravdu moudře.

Všichni chceme jednoho dne od Pána slyšet: „Správně, služebníku dobrý a věrný...“ Doufáme, že vám tato lekce pomůže dosáhnout takového hodnocení vašeho života i služby.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Přečtěte si Lukáše 10:38-42. Všimněte si priorit Marie a Marty. Jak tyhle verše souvisí s touto lekcí? Které z žen se více podobáte?
2. Přečtěte si z Lukáše kap. 4, 6, 9 a 11. Všimněte si, jak si Ježíš vyhrazoval čas na modlitbu. Děláte to také? Modlíte se pravidelně se svým partnerem za svůj život a službu?
3. Pečlivé čtení Lukáše 9:51-62 ukazuje, že Ježíš měl určitý úkol, který měl za určitou dobu vykonat. Co bylo tím úkolem? Měla důležitost tohoto úkolu nějaký vliv na jeho vztah k lidem? Myslíte, že si v rámci tohoto úkolu záměrně plánoval čas navíc, aby mohl pokračovat v soustředění na vztahy?
4. Přečtěte si 2. Mojžíšovu 18 a všimněte si, jak Mojžíš vyřešil svůj problém hospodaření s časem.
5. Přečtěte si podobenství o hřivnách v Matouši 25:14-30. Nahraďte slovo „hřivna“ slovem „rok“ a místo prvního služebníka dosadte své jméno. Dostali jste od Pána pět let. Řekněte, jak jste investovali jeho čas, za který vás chválí a který mu nakonec vzdává slávu.

AKČNÍ PLÁN

1. Přečtěte si knihu Nehemjáš a hledejte příklady, kdy Nehemjáš dával najevo nějaké prvky hospodaření s časem, které jsme si ukázali v této lekci.
2. Začněte si zaznamenávat své každodenní aktivity a pokračujte v tom celý týden. Zhodnoťte výsledky a pak si stanovte za cíl udělat ve svém využívání času nějakou změnu. O svém cíli

řekněte partnerovi nebo blízkému příteli a informujte ho o svých pokrocích dosahování tohoto cíle.

3. Připravte si plán na snížení množství času, který věnujete určité stránce vaší služby, tím, že ji svěříte jiným. Podělte se s někým o tento cíl a informujte ho o svém postupu.

Proces strategického plánování

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je ukázat účastníkům praktickou metodu strategického plánování, která může být použita pro jakoukoli fázi služby a umožní jim určit priority služby a propojit ji s jejich záměrem.

☞ OSNOVA LEKCE

- Strategické plánování je proces.
- Strategické plánování je nástroj, který vám může pomoci stále směřovat k vašemu záměru.
- Pokud selžete v plánování, plánujete tím selhání.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl...

- Vědět, jak připravovat strategický plán pro službu zakládání sborů.
- Pochopit, jak definovat úkoly a stanovovat měřitelné cíle.
- Účastnit se přípravy strategického plánu pro službu zakládání sborů.

I. CO JE STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ?

Strategické plánování je prostředek, který má týmu zakladatelů sborů pomoci, aby byl ve své práci co možná nejefektivnější. Je to proces, jehož pomocí se členové týmu, jejich rodiny, služba – zkrátka všechno – připojují ke strategickému „zet“, které pro svou službu zakládání sborů určili. Po vypracování strategického plánu by tým měl být schopen rozlišovat mezi „nejlepšími“ aktivitami – tj. těmi, které dovedou zakládání sborů dál a rychleji – a „dobrymi“ aktivitami, které mají v životě církve místo, ale nevedou rychle celý region k poznání Ježíše Krista. Strategické plánování pomáhá týmům definovat jejich směr, organizaci a zdroje k uskutečnění konkrétních aktivit sloužících k dosažení „zet“. Strategické plánování se netýká toho, jak mít lepší organizaci, nýbrž jak cílevědomě žít a soustředit svůj čas a energii na to „nejlepší“, k čemu nás Bůh povolává, totiž na to, aby naše regiony byly naplněny živými sbory.

A. Biblické příklady strategického plánování

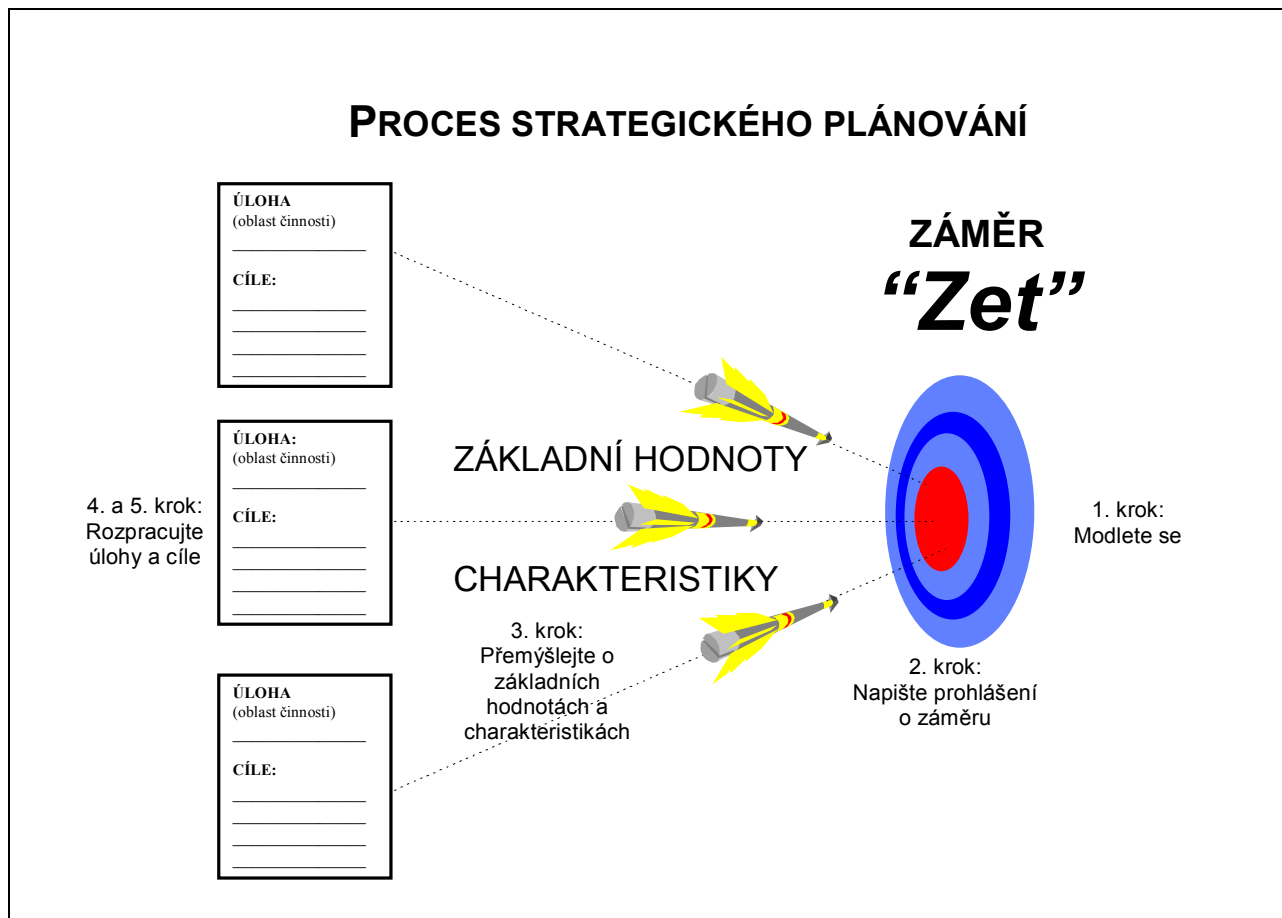
Strategické plánování je zjevné ve Starém i Novém zákoně.

- Josef – s moudrostí od Boha – připravil a uskutečnil plán na záchranu Egypta a okolních zemí před vyhladověním během sedmi let hladomoru (Gn 41).
- Nehemjáš provedl průzkum zničeného města Jeruzaléma a připravil a realizoval plán na obnovu městských hradeb navzdory mnoha překážkám a nebezpečím (Neh 2:1-11n).
- Život a služba Ježíše Krista ukazují, že měl velmi určitý záměr a velmi konkrétní prostředky k jeho naplnění. Například cílevědomě mířil ke kříži (Mt 16:21-23). Svou službu také soustředil na dvanáct učedníků a na židovský národ.

II. PROCES STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ

Strategické plánování je postup, který obsahuje pět základních složek: záměr, základní hodnoty, charakteristiky, úlohy a cíle. Tyto složky spolu dohromady tvoří strategický plán. Tento plán se připravuje a pravidelně aktualizuje podle postupu, který je v hlavních rysech

ukázán dále. K plánování by se nemělo přistupovat bez modlitby před a během tohoto procesu. Zakládání sborů je duchovní činnost a vyžaduje tedy spolehnout se na Boha v tom, že nám dá moudrost a že budeme mít mysl Kristovu (Jk 1:5-7; 1K 2:16). Proces strategického plánování se nejlépe uskutečňuje alespoň ve dvou lidech.

Obrázek 4.1 Proces strategického plánování

Je důležité pamatovat na to, že výsledné strategické plány nejsou neměnné. Jsou to spíše pracovní návrhy, které říkají, co vy a váš tým vidíte jako ty nejlepší aktivity, které byste v daném okamžiku měli dělat, abyste postoupili ke svému strategickému „zet“. Když začnete aktivity obsažené ve vašem plánu uskutečňovat, možná narazíte na další otázky nebo věci, které mohou vést k úpravě vašeho strategického plánu. Právě proto je důležité pravidelně váš strategický plán revidovat. Plán je užitečný jen tehdy, když vám pomáhá žít cílevědoměji a udržovat zaměření vaší služby na ty nejdůležitější činnosti.

A. První krok: Modlete se

Modlete se spolu s týmem zakladatelů sborů za moudrost a jasnou vizi. Proste Boha, aby vedl a usměrňoval vaše plánování, pomohl vám naslouchat jeden druhému a mít „mysl Kristovu“. Kromě toho požádejte několik přátel, aby se za váš tým v průběhu procesu modlili.

B. Druhý krok: Napište nebo revidujte svůj záměr

Základem vašeho plánování je prohlášení o záměru. Znovu se zamyslete nad oblastí, na kterou jste zaměřili svou službu, ať už to je čtvrť, vesnice, město, kraj nebo země. Připomeňte si také typ práce, do které vás Bůh povolal – zakládání sborů, mobilizace k modlitbám, distribuce literatury – podle cílové oblasti a své služby.

Projděte si opět prohlášení o záměru, které jste dříve vypracovali. Pokud jste to zatím neudělali, napište jej. Vaše prohlášení o záměru by mělo mít jen jednu nebo dvě věty, mělo

by odpovídat na otázku „Proč náš tým existuje?“ a mělo by odrážet jak cílovou oblast, tak vaši službu.

Zde je několik příkladů prohlášení o záměru:

- Tento tým existuje, aby umožnil evangelikálním křesťanům naplnit Rumunsko reprodukcí se sbory. (národní tým na podporu zakládání sborů)
- Tento tým existuje, aby naplnil zdejší kraj reprodukcí se sbory. (tým zakládání sborů)
- Tento tým existuje, aby pomohl místním modlitebním seskupením ve městě společně se modlit a více modlitebně podporovat práci zakládání sborů v tomto městě. (modlitební tým)

Nechte zapisovatele napsat prohlášení na tabuli, abyste ho všichni měli před očima. Znovu ho se svým týmem přezkoumejte a položte si následující otázky:

- Odráží toto prohlášení náš záměr nebo jej nějak mění?
- Odpovídá toto prohlášení našim základním hodnotám a charakteristikám? Pokud ne, jak je třeba ho upravit?
- Je naše prohlášení o záměru jasné a stručné?
- Definiuje toto prohlášení naše „zet“ – cílovou oblast nebo skupinu lidí, které se snažíme zasáhnout, a typ služby, ke kterému jsme povoláni?

Je-li to zapotřebí, změňte vaše prohlášení o záměru tak, aby odpovídalo výše uvedeným otázkám. Dokončené prohlášení by tým měl mít před sebou, abyste se k němu mohli během procesu plánování vracet.

C. Třetí krok: Přemýšlejte o základních hodnotách a charakteristikách

Základní hodnoty jsou podstatné koncepty založené na Bibli, ke kterým směřujete a kterých si velmi vážíte. Když se spolu se svým týmem rozhodujete, které hodnoty to budou, jediný bezpečný způsob je založit každou z nich na Písmu. Tyto hodnoty vám pomáhají ujasnit si, co budete dělat a co ne. Veškeré strategie, které nejsou v souladu s vašimi základními hodnotami, pravděpodobně buď selžou nebo budou mít ničivý účinek.

Zde je několik příkladů základních hodnot:

- *Sbor:* Věříme, že místní sbor je Božím prvořadým nástrojem pro evangelizaci a růst, tj. hlavní metodou, kterou používá ke konání svého díla.
- *Násobení:* Model násobení, namísto pouhého přičítání, je jediným modelem pro růst církve, který může dosáhnout cíle učinění učedníků z celého národa.
- *Služebné vedení:* Věříme, že vedení jako služba by se mělo rozvíjet vystrojováním a uváděním obdarovaných lidí do služby.
- *Skládání účtů:* Jako tým věříme, že se musíme zodpovídat jeden druhému, místnímu sboru a našim vůdcům. Věříme, že prostřednictvím vykazatelnosti těmto skupinám si můžeme udržet úzký vztah s naším Pánem a Spasitelem Ježíšem Kristem.
- *Morálka:* V našem díle jsme oddáni následujícím etickým hodnotám: dobrota, upřímnost, bezúhonnost ve financování...

Charakteristiky jsou věci, které vás činí jedinečnými. Pomáhají definovat vaši identitu. Odhalují, čím jste známí a jaký je váš vztah k ostatním. Mohou stanovit hranice, které ovlivňují spolupráci s jinými, ať už pozitivně, nebo negativně. Měly by vás chránit před odchýlením se od vašeho záměru.

Zde je několik příkladů charakteristických zvláštností:

- Pracujeme jen mezi muslimy.
- Zaměřujeme své úsilí na přípravu učitelů zakladatelů sborů.
- Snažíme se spolupracovat se všemi evangelikálními denominacemi a organizacemi působícími v naší cílové oblasti.

Určete základní hodnoty a charakteristiky vašeho služebního týmu. Toto je dobrá příležitost pro brainstorming („bouří nápadů“). Nechte členy týmu, říkat, co považují za

společné hodnoty a charakteristiky. Zapisovatel by měl zaznamenat každý nápad, který zazní. Potom se na seznam podívejte. Zhodnoťte hodnoty a charakteristiky, které byly vyjmenovány. Jsou v souladu s biblickými hodnotami? Souhlasí váš tým, že to či ono je hodnota nebo charakteristika vašeho týmu? Vyškrtněte nebo přepracujte všechny hodnoty nebo charakteristiky, které nejsou pro váš tým reprezentativní. Nechte zapisovatele napsat konečný seznam základních hodnot a charakteristik na velký arch papíru, abyste ho měli před sebou během zbývajících částí procesu strategického plánování.

D. Čtvrtý krok: Určete vaše úlohy

Jakmile jste definovali svůj záměr, základní hodnoty a charakteristiky, je dalším krokem určení vašich úloh. Úlohy jsou odpovědí na obecnou otázku „Co budeme dělat?“ Jaké jsou hlavní důrazy vaší služby? Do jakých obecných směrů zaměří váš tým své úsilí? Úlohy jsou obecné kategorie činností, kterými se v rámci naplňování vašeho záměru budete zabývat. Zde je několik příkladů úloh pro službu zakládání sborů:

- Průzkum cílové oblasti a populace
- Mobilizace k modlitbám za zakládání sborů
- Evangelizace
- Příprava a poradenství vedoucím zakládaných sborů
- Příprava a poradenství dalším zakladatelům sborů
- Rozvoj reprodukcujících se buňkových skupin
- Mobilizace dalších sborů v oblasti

Toto je dobrá příležitost pro brainstorming:

- Zeptejte se týmu: „Na jaké oblasti budeme soustřeďovat svou energii v příštích třech letech?“
- Nechte členy týmu říci, co považují za úlohy týmu. Zapisovatel by měl napsat každou vyřčenou myšlenku.
- Pak se podívejte na seznam. Zhodnoťte úlohy, které byly vyjmenovány. Odpovídají vašemu prohlášení o záměru, základním hodnotám a charakteristikám? Vyškrtněte nebo přepracujte všechny úlohy, které nepomáhají naplnit váš záměr nebo neodrážejí vaše hodnoty a charakteristiky.
- Seřaďte tento seznam podle priorit a zredukujte ho na nejvýše sedm úloh. Většina týmů nebo jednotlivců se obvykle nemůže věnovat více než sedmi oblastem najednou.
- Nechte zapisovatele napsat konečný seznam úloh na velký kus papíru, na kterém vynechá volné místo na dopsání konkrétních cílů.

E. Pátý krok: Stanovte cíle

Při stanovování cílů vlastně definujete konkrétní kroky, které budete podnikat v rámci uskutečňování vašich úloh během stanovené doby (tři měsíce, půl roku, rok...). Zatímco úlohy jsou svou povahou obecné, cíle jsou konkrétní. Stanovení cílů vám pomůže přejít od hašení požárů k jejich prevenci – od pouhé reakce na naléhavé věci k zvládnutí věcí důležitých. Definování konkrétních, jasných a měřitelných cílů vám umožní promyšlet kroky A, B, C... až nakonec dosáhnete „zet“ – uskutečnění vašeho záměru. Dobře formulovaný cíl může kdokoli vzít a dokonale ho vysvětlit někomu jinému, i když tento člověk neměl nic společného s jeho formulací. Dobré cíle mají následující charakteristiky:

- **Časový limit:** Dobrý cíl musí mít určitý časový limit na dokončení. Množství času bude záviset na tom, co považujete pro dokončení úkolu za nezbytné. Pokud provádíte strategické plánování jednou ročně, pak by maximální lhůta pro dosažení vašich cílů měla být jeden rok. *Příklad:* Do konce června.
- **Uskutečnitelnost:** Dobrý cíl člověka povede k tomu, aby k jeho uskutečnění musel napnout své síly. Současně však nepostaví úkol mimo dosah. Jestliže jsou cíle nedosažitelné, vždy přijde váhání, zda má vůbec smysl se o jejich uskutečnění pokoušet. *Příklad:* ...připravím a budu vyučovat tři biblická studia.

- **Měřitelnost:** Dobrý cíl bude zahrnovat způsob, jak měřit, jestli ho bylo dosaženo, nebo ne. Existuje mnoho způsobů měření: psaním, mluvením, vykonáním určitého úkolu, pozorováním určitých věcí... Pokud nemáte žádná kritéria měření pokroku, pak neexistuje způsob, jak poznat, zda už jste v cíli. *Příklad:* ...připravená setkání biblického studia odučím ve své buněčné skupině.
- **Jasný jazyk:** Dobrý cíl používá jasný a přesný jazyk, který sdělí, v čem spočívá úkol, který je třeba vykonat. Při psaní cílů se mnohdy používají slova jako „znát“ a „rozumět“, ale tyto a jim podobné výrazy umožňují mnoho různých výkladů. Kolik existuje například způsobů, jak něco „poznat“? Věci poznáváme svými smysly, takže jich je alespoň pět. Pokud však „poznání“ blíže vymežeme způsobem „jak“, pak je možné takové slovo použít. A jak se měří třeba „porozumění“? Musíme pečlivě volit slova, abychom zajistili, že nevyjadřujeme něco jiného, než co jsme zamýšleli.

Vzorový cíl: Do konce června připravím a budu v buněčné skupině vyučovat sérii tří biblických studií na téma "Velké poslání a potřeba evangelizace a zakládání sborů v našem městě".

Často se stává, že každá úloha zahrnuje několik konkrétních cílů. Pokud váš tým stanoví zhruba čtyři nebo pět hlavních úloh, můžete mít nakonec deset nebo více konkrétních cílů, které vám pomohou úlohy splnit. Budete se muset rozhodnout, kolik cílů je třeba k efektivnímu naplnění každé úlohy. Při práci na stanovení cílů byste měli odpovědět na tyto otázky:

- Které měřitelné věci budeme letos dělat, abychom splnili tuto úlohu?
- Jak toho dosáhneme?
- Jak budeme měřit svou úspěšnost?
- Co se stane, pokud tohoto cíle nebude dosaženo? (to vám pomůže hodnotit jeho prioritu)
- Jakou radu, prostředky nebo přípravu potřebujeme k uskutečnění daného cíle?
- Jaké překážky nebo problémy musíme k dosažení tohoto cíle překonat? (to vám pomůže hodnotit, jak realistický je váš cíl)
- Kdo bude na tomto cíli pracovat? Kdy by měl být dokončen? Jak poznáme, že jsme ho dosáhli? (pokud někdo nepřijme zodpovědnost za cíl, nebude cíl realizován)
- Kdo nám může pomoci být v našich cílech vykazatelní?

Nechte zapisovatele napsat cíle týmu pro každou úlohu spolu s daty jejich dokončení a zodpovědnou osobou.

Po dokončení tohoto cvičení jste dokončili proces strategického plánování. Máte teď své prohlášení o záměru, seznam základních hodnot a charakteristik, celkové úlohy a jednotlivé cíle. Tento "dokument" použijte se svým týmem (skupinou) jako východisko pro další strategické plánování.

ZÁVĚR

- Strategický plán je užitečný jen tehdy, když se na něj díváme jako na pracovní dokument, který pravidelně revidujeme. Máte-li cíle s krátkými lhůtami, může být užitečné revidovat strategický plán čtvrtletně, přinejmenším však pololetně nebo každoročně. Vaše prohlášení o záměru, hodnoty a charakteristiky se obvykle nemění. Jsou to základy díla, ke kterému Bůh vás a váš tým povolal. Dokud tento záměr nenaplníte, zůstává nezměněn. Avšak při práci na jeho dosažení roste i vaše porozumění tomuto záměru a můžete jej tedy upřesňovat.
- Úlohy a cíle jsou nástroje, které vám mají pomoci soustředit se dosažení vašeho záměru. Pomáhají vám stanovit si priority ve vaší službě, soustředit se na důležité aktivity, ke kterým vás Bůh povolal, a praktickým způsobem promýšlet, co je třeba dělat, abyste svého záměru dosáhli.
- A konečně musíte mít na paměti, že žádný plán není dokonalý. Je to vodítko, které vám má pomoci zůstat na správné cestě. I nejlépe sestavené plány jsou však k ničemu, pokud ve vaší práci není Pán. Pisatel Přísloví nám připomíná: „Důvěřuj Hospodinu celým srdcem, na svoji rozumnost nespolehej. Poznávej ho na všech svých cestách, on sám napřímí tvé stezky.“ (Př 3:5-6)

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jaký je rozdíl mezi strategickým plánováním a dobrou organizací?
2. Napadají vás i jiné oblasti života, ve kterých je možné aplikovat strategické plánování?
3. Na kterých dalších příkladech z Písma nebo z vašeho života jste zažili/viděli, že efektivní plánování vedlo k efektivním výsledkům?
4. Jak byste reagovali na prohlášení: „Mlhavé cíle vedou přinejlepším k mlhavým výsledkům“?
5. Jakými způsoby získávají lidé ve vaší kultuře nápady k řešení problémů?

AKČNÍ PLÁN

1. Se svým týmem zakladatelů sborů nebo vedením zakládaného sboru vytvořte strategický plán. Buďte připraveni se o něj podělit na dalším setkání kurzu.

Seminář o procesu strategického plánování

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je dát účastníkům možnost vyzkoušet si v týmovém ovzduší průběh plánovacího procesu.

☞ OSNOVA LEKCE

- Strategické plánování je pro službu zakládání sborů zásadně důležité.
- Strategické plánování není obtížný úkol.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl...

- Vědět, jak v týmovém ovzduší realizovat práci na strategickém plánování.
- Mít větší jistotu v provádění strategického plánování.
- Být odhodlán se svým týmem zakládání sborů strategicky plánovat.

Během této lekce uvedeme do praxe koncepty, které jsme se naučili v minulé lekci o strategickém plánování. Budete rozděleni do skupin po čtyřech nebo pěti lidech a budete pracovat, jako byste byli tým zakládání sborů. Kvůli časovým omezením budeme muset předpokládat, že se váš tým už dohodl na základních hodnotách i charakteristikách a vypracoval prohlášení o záměru.

Jako tým jste se rozhodli, že splníte úkol zorganizovat *víkendový pobyt mládeže*. Vaším úkolem teď je určit následující typy cílů tak, aby odpovídaly požadavkům uvedeným v minulé lekci.

- Stanovte obecný cíl víkendového pobytu.
- Stanovte cíl pro konkrétní aktivity během pobytu.

Nezapomeňte konfrontovat své cíle s požadavky z minulé lekce, abyste získali jistotu, že jsou vámi určené cíle dobře sestavené.

Na tuto aktivitu máte třicet minut. Na konci se každá ze skupin podělí o své cíle s ostatními, aby si je zopakovala a dala ostatním šanci je zhodnotit.